

Växjö
kommun

Årsrapport 2021,

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Ekonomisk redovisning	4
Analys av årets utfall	4
Uppdrag kopplade till finanspolitisk inriktning	8
Personalredovisning	9
Medarbetarna i siffror	9
Attraktiv arbetsgivare med fungerande kompetensförsörjning	10
Hållbart arbetsliv och friska medarbetare	12
Verksamhetsredovisning	14
Uppföljning av riktningmålen	15
Övrig verksamhetsrelaterad information	29
Uppföljning av privata utförare	32
Antal och omfattning privata utförare	32
Uppföljning av privata utförare under året	32
Omvärldsanalys privata utförare	32

Sammanfattning

Verksamhetsåret 2021 visade för utbildningsnämnden på god måluppfyllelse för Växjö kommuns förskolor, grundskolor och gymnasium. Såväl grundskolan som gymnasiet visar en positiv utveckling mot bakgrund av de senaste åren samt i jämförelse med större städer.

Fler elever i årskurs 9 nådde behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Det totala meritvärdet ökade och fler elever nådde även kunskapsmålen i alla ämnen. Behörigheten till gymnasieskolans yrkesprogram ökade för såväl pojkar som flickor. Resultaten i årskurs 6 ökade och vände uppåt igen. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen ökar och närmar sig nivån för tre år sedan. Resultatet för läsåret 2020/2021 visar att årskurs 3 ligger kvar på samma nivåer som föregående år när det gäller svenska och matematik, medan svenska som andraspråk sjunker.

Uppföljningar i förskole- och skolundersökningen pekar mot att flertalet av Växjö kommuns elever känner sig trygga och upplever hög grad av studiero. Undersökningen visar även att de flesta av Växjö kommuns barn och elever upplever att de får det stöd de behöver i förskolan och skolan. Högstadiet bröt den negativa trenden för trygghet och studiero och ökade något i relation till föregående år.

Rektorer redovisar att pandemin fortsatt påverkat verksamheten, dock har det inte satt avtryck i kunskapsresultaten för 2021. Uppföljningar visar att frånvaron bland personal, barn och elever i förskolan och grundskolan har ökat till följd av den pågående pandemin och att det under perioder varit hög belastning på personalen. Gymnasieskolorna hade under första halvåret distansundervisning, vilket i huvudsak upplevs ha fungerat bra.

För helåret 2021 redovisar utbildningsnämnden en positiv budgetavvikelse om cirka 36 miljoner kronor (1,5 procent i avvikelse mot tilldelad ram). Det positiva utfallet förklaras i större utsträckning av färre elever / lägre timsnitt för barn i verksamheten än budgeterat, lägre kostnader för skolskjuts jämfört med budget samt avvikelser på områdesnivå.

Ekonomisk redovisning

Analys av årets utfall

Driftredovisning

Verksamhet, tkr	Intäkt utfall 2021	Kostnad utfall 2021	Netto utfall 2021	Netto budget 2021	Budgetavvikelse	Nettoutfall 2020
Politisk verksamhet	0	-2 289	-2 289	-2 505	216	-2 286
Förvaltningskontoret	14	-53 392	-53 378	-51 352	-2 026	-45 797
Kulturskolan	4 198	-24 697	-20 499	-21 348	849	-19 706
Fritidsgårdsverksamhet	1 786	-11 156	-9 370	-9 769	399	-9 929
Förskoleverksamhet	92 602	-710 426	-617 824	-642 109	24 285	-614 574
Grundskola F-9, fritidshem	176 010	-1 375 039	-1 199 029	-1 225 984	26 955	-1 150 484
Grundsärskola	6 152	-75 097	-68 945	-67 913	-1 032	-62 459
Gymnasieskola	165 286	-545 939	-380 653	-366 403	-14 250	-359 884
Gymnasiesärskola	10 003	-31 672	-21 669	-21 981	312	-22 440
Nyanlända	1 823	-4 047	-2 224	-2 488	264	-3 436
Ankomstregistrerade fakturor	0	-9	-9	0	-9	-798
Särredovisning beviljade medel digitaliseringsfond						
Summa	457 874	-2 833 763	-2 375 889	-2 411 852	35 963	-2 291 795

För helåret 2021 redovisar utbildningsnämnden en positiv budgetavvikelse om ca 36 miljoner kronor (1,5 procent i avvikelse mot tilldelad ram). Intäkter om cirka 9,5 miljoner kronor har under året erhållits kopplat till Coronamiljarden för att möta extra driftskostnader, exempelvis extra städkostnader, och utmaningar som pandemin medfört.

Budgetavvikelsen förklaras huvudsakligen av följande:

- Färre elever/timmsnitt i verksamheten än budgeterat i verksamheterna grundskola, fritidshem och förskola (demografi). Förskolan har för helåret 2021 haft 0,6 timmar/barn lägre i snitt än budgeterat, för grundskola är motsvarande siffra 265 färre elever i snitt än budgeterat.
- Kostnader för skolskjuts lägre än budgeterat. Även lokalkostnader är under budget. Preliminära hyror fanns med i budgeten där det faktiska utfallet blivit något lägre är en förklarande faktor till denna positiva budgetavvikelse.
- På områdesnivå ligger verksamheten förskola med en relativt stort positiv budgetavvikelse.

Förskolor erhåller ersättning utifrån antal timmar för barn medans grundskolan för antal elever. Vid lägre antal timmar/elever stannar budgeterade medel kvar centralt (demografi).

Detaljer per verksamhet anges nedan:

Verksamhet **förskola** redovisar en avvikelse om cirka **24,3 miljoner kronor**. Huvuddelen av avvikelsen avser demografi (färre timmar/barn jämfört med budgeterat under året) samt personalkostnader där bedömningen är att Coronapandemin är en delförklaring där frånvaro/vakanser ej tillsatts med vikarier likt brukligt. Utfallet på områdesnivå har under höstterminen ökat jämfört mot vårterminen vilket är normalt från ett historiskt perspektiv. Detta på grund av barn lämnar förskola till förskoleklass vid terminsstart av höstterminen, varvid områdesnivån påverkas negativt med lägre resursfördelning där nya barn kommer in succesivt under höst- och vårterminen. Från och med slutet på oktober skedde en riktad insats för att nyttja den budgetavvikelse som per augusti-rapporteringen fanns på områdesnivå, bokförda kostnader för cirka 2,8 miljoner kronor blev resultatet.

Verksamhet **grundskola** redovisar en avvikelse om cirka **13,7 miljoner kronor**. Huvuddelen av avvikelsen avser demografi med lägre elevtal jämfört med budgeterat under året. Noteras även att mellanstadiet (egen regi) erhöll en förstärkt elevpeng om ca 14 miljoner kronor i budget 2021 där nyttjandet främst skedde under höstterminen och bedöms inte ha hunnit nyttjats helt under året. Likt för verksamhetsformen förskola ovan så pågick en riktad insats kring att nyttja den avvikelse som finns på områdesnivå per augusti-rapporteringen. Bokförda kostnader för cirka 6,5 miljoner kronor blev resultatet.

Verksamhet **fritidshem** redovisar en positiv avvikelse om cirka **10,1 miljoner kronor**. Huvuddelen av avvikelsen avser demografi med lägre elevtal jämfört med budgeterat under året.

Andra verksamheter med positiva budgetavvikelser är:

Verksamheten **förskoleklass** redovisar en avvikelse om cirka 3,1 miljoner kronor.

Verksamheterna **kulturskolan** och **fritidsgårdar** redovisar en avvikelse om cirka 0,8 (kulturskolan) respektive 0,4 (fritidsgårdar) miljoner kronor. Båda verksamheterna har påverkats av Coronapandemin med mindre utåtriktad verksamhet och ej ersatt personalfrånvaro vilket resulterar i dessa budgetavvikelser.

Verksamheten **nyanlända** och **gymnasiesärskola** redovisar en avvikelse om cirka 0,3 miljoner kronor vardera.

Verksamheter med negativa budgetavvikelser är:

Verksamheten **gymnasieskola** redovisar en avvikelse om cirka - **14,3 miljoner kronor**. Detta förklaras främst av lägre interkommunal ersättning* om cirka 8 miljoner kronor och avvikelser kopplade till introduktionsprogram. För avvikelsen kopplad till introduktionsprogrammen påverkar budgeterade statsbidrag om 3 miljoner kronor som ej realiserats under året. För att minska effekten beslutade utbildningsnämnden i juni om extra omfördelning inom verksamheten gymnasieskola till introduktionsprogrammen om 1,5 miljoner kronor.

*siffran 8 miljoner kronor är nettot av kostnader för Växjö-baserade elever på andra gymnasier utanför kommunen och intäkter från andra kommuner för elever in till kommunen från andra kommuner.

Förvaltningskontoret/Central administration redovisar en avvikelse om cirka - 2 miljoner kronor. Avvikelsen inkluderar bland annat tagna kostnader för förvaltningsövergripande utbildning och möbelcirkeln som annars skulle belasta verksamheten.

Verksamhet **grundsärskola** redovisar en avvikelse om cirka - 1 miljon kronor. Avvikelsen ligger främst på områdesnivå.

Coronapandemin

Intäkter om cirka 9,5 miljoner kronor har under året erhållits kopplat till Coronamiljarden för att möta extra driftskostnader, exempelvis extra städkostnader, och utmaningar som pandemin medfört. Det som även kan noteras är lägre personalkostnader, främst inom verksamheten förskola, där förvaltningen bland annat under 2021 anställt pooltjänster för att hantera personalfråvaror.

Utbildningsnämnden beslutade i juni om att för höstterminen 2021 avsätta ytterligare medel, finansierade inom befintlig ram, för att motverka effekter av pandemin och kompensera för befarad utbildningsskuld genom:

- En satsning på utökad lovskola och läxhjälp på totalt 3 miljoner kronor till att stötta elever i grund- och gymnasieskolan att nå kunskapsresultaten.
- Extra satsning på introduktionsprogrammet på 1,5 miljoner kronor.
- Förstärkt satsning på digitalisering och matematik genom ett pilotprojekt, Matteappen. Satsningen täcker projektkostnad och licenskostnad på 0,7 miljoner.

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt

Färdigställda projekt tkr	Utgifter sedan projektstart			Varav årets investeringar		
	Total budget	Ackumu- lerat utfall	Budget- avvikelse	Budget helår 2021	Utfall helår 2021	Budget- avvikelse
IT				1 400	674	726
Inventarier				5 800	6 850	-1 050
S:a färdigställda projekt				7 200	7 524	-324
Pågående projekt tkr	Total budget	Beräknad totalutgift	Prognos avvikelse	Budget helår 2021	Utfall helår 2021	Budget avvikelse
S:a pågående projekt						
S:A INVESTERINGAR TOTALT				7 200	7 524	-324

Jungfälleskolan och Kungsmadskolan är de enheter som gjort störst investeringar. Jungfälleskolan avser renovering av särskola om cirka 1,3 miljoner kronor. För Kungsmadskolan så avser det renovering/tillbyggnad av matsal med tillhörande utrymmen om cirka 1,5 miljoner kronor.

Uppdrag kopplade till finanspolitisk inriktning

Effektiviteten ska öka och vara minst i nivå med genomsnittet i kommungruppen större städer.

Uppdrag

KF

Välståndens långsiktiga finansiering ska tryggas med minskad administration och ökade samordningsvinster hos stödjande funktioner.

I samband med organisationsförändringen - från områdesorienterad organisering till verksamhetsorienterad - har ledning och styrning tydliggjorts och effektiviserats. Den nya organisationen är satt från och med årsskiftet 2022. Genom den nya organisationen förväntas styrning bli tydligare och de administrativa flödena bli mer effektiva. Målet med en samlad organisationen är att det blir möjligt att göra effektiva insatser där de bäst behövs och det finns en både bred och hög kompetens att tillgå. Med det samlade 1-20 årsperspektivet kan blicken fokuseras på det viktigaste gemensamma uppdraget.

KF

Välståndens långsiktiga finansiering tryggas med prioritering av kärnuppdraget.

I utbildningsnämndens internbudget 2021 prioriteras insatser med fokus på elevernas förutsättningar för lärande samt trygghet och studiero. Ett exempel på detta är hur förskolor och skolor prioriterat utveckling av undervisning, stöd och strukturer kring trygghet och studiero. Exempelvis fokus lagts mot matematik, svenska, engelska, svenska som andraspråk, rekrytering av elevkoordinatorer säkerställande av strukturer för att ge stöd och öka förutsättningarna i lärarnas arbete med undervisningen.

KF

Vaktmästare och fastighetsskötsel centraliseras och förs över till lokalbolaget.

Övergång till ny organisation planeras till den 1 augusti 2022 och förberedelser inför detta fortskrider. Professionella kompetensteam bildas för förskole- och skolvaktmästare. Det sker i ett första steg i Vöfab, därefter i det nya lokalbolaget som bildas 1 januari 2023.

Personalredovisning

Medarbetarna i siffror

Antal anställda och anställningsformer

	Totalt		Kvinnor		Män	
	Dec 2021	Dec 2020	Dec 2021	Dec 2020	Dec 2021	Dec 2020
Antal tillsvidareanställda	3 156	3 099	2 431	2 398	725	701
Antal tidsbegränsade anställningar med månadslön	458	364	316	245	142	119
TOTAL	3 614	3 463	2 747	2 643	867	820
Omräknade heltider, antal	3 448	3 298	2 617	2 518	830	780
Sysselsättningsgrad						
Andel anställda med en grundanställning på 100 procent	86,50 %	82,3 %	86,10 %	82,5 %	89,90 %	81,7 %
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, procent	95,39 %	95,2 %	95,28 %	95,3 %	95,77 %	95,1 %
Personalomsättning, procent	9,00 %	8,00 %	9,00 %	7,90 %	8 %	8,40 %
Övertid						
Övertid, antal timmar	17 409	19 168	14 809	15 756	2 601	3 412,0
Övertid belopp, mkr	3	3	2	2	1	0,9
Åldersstruktur %						
-29	17,1	16,3	15,6	15,3	22	19,7
30-49	50,5	50,4	50,7	50,2	49,9	51
50+	32,4	33,3	33,7	34,5	28,2	29,3

Samtliga nyckeltal i denna tabell har mätdatum 2021-11-01 och jämförs med 2020-11-01

Sjukfrånvaro

	Totalt		Kvinnor		Män	
	Dec 2021	Dec 2020	Dec 2021	Dec 2020	Dec 2021	Dec 2020
Sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid*	6,21 %	5,9 %	6,73 %	6,5 %	4,55 %	4,0 %
Andel av sjukfrånvaro som är över 60 dagar	31,4 %	31,9 %	33,2 %	34,2 %	22,7 %	19,7 %
Sjukdagar/snittanställd**	20,2	19,8	22,1	22	14,0	12,5

Åldersfördelat	29 år eller yngre		30 -49 år		50 år eller äldre	
	Dec 2021	Dec 2020	Dec 2021	Dec 2020	Dec 2021	Dec 2020
Sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid*	7,1 %	6,2 %	5,3 %	5,1 %	7,2 %	6,9 %
Andel av sjukfrånvaro som är över 60 dagar	15,19 %	15,20 %	23,85 %	28,90 %	45,61 %	42,10 %
Sjukdagar/snittanställd**	21,0	20,3	16,8	16,2	24,9	24,8

*Sjukfrånvaro i procent avser samtliga månadsanställda inkl timavlönade under perioden 2020-11-01 till 2021-10-31 resp 2019-11-01 till 2020-10-31

**Sjukdagar/snittanställd avser tillsvidareanställd personal under perioden 2020-11-01 till 2021-10-31 resp 2019-11-01 till 2020-10-31

Attraktiv arbetsgivare med fungerande kompetensförsörjning

Årsgenomsnittet av medarbetarupplevelsen enligt temperaturmätaren ska vara minst 4,5.

Riktningens utveckling

Temperaturmätaren följer regelbundet upp medarbetarnas upplevelse av arbetet, arbetsplatsen och arbetsgivaren utifrån värdegrunden. Årets andra mätning (september 2021) visar att medelvärdet för Växjö kommunkoncern ligger kvar på samma nivå som i våras; 4,8 av totalt 6,0. Svarsfrekvensen är 78 procent, vilket motsvarar 6091 svaranden.

Temperaturmätaren för utbildningsnämnden gällande september 2021 var 4,8, vilket är högre än riktningens mål. Resultatet på 4,8 är på samma nivå som resultatet från mätningen i mars 2021 samt de båda mätningarna under 2020. Den del i mätningen som har lägst värde är "Jag får återhämtning efter perioder av stress i arbetet", där värdet är på 3,9 både i den senaste mätningen och i mätningen som gjordes i mars 2021.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Inom utbildningsnämnden har fokus sedan pandemins start legat på kärnuppdraget; att upprätthålla verksamheten. Mindre fokus har därmed lagts på utvecklingsarbete. Att resultatet i temperaturmätaren är stabilt trots pandemi och frånvaro av utvecklingsinsatser är positivt. Då mätningen indikerar på stress i arbete har den digitala arbetsmiljön identifierats som en källa till stress. Ett arbete med syfte att förbättra den digitala arbetsmiljön är nu i sin inverteringsfas och kommer att pågå under 2022 i förskola och skola med målet att underlätta användandet av digitala system så att den digitala arbetsmiljön inte ger upphov till stress.

Några aktiviteter som genomförts kommunövergripande under året och som förväntas ge i arbetet att vara en attraktiv arbetsgivare med en fungerande kompetensförsörjning är:

Strategisk kompetensförsörjning

Ett strategiskt och proaktivt arbete kopplat till kompetensförsörjning syftar till att identifiera framtida behov av bemanning och säkerställa att chefer och medarbetare har rätt kompetens för att kunna bidra till de gemensamma målen. Under 2021 har processen för strategisk kompetensförsörjning kartlagts och kopplingar till styr- och ledningsprocess har identifierats. Ett systemstöd, för att effektivisera processen och få ett likvärdigt arbete över hela kommunkoncernen, har köpts in. En plan för implementering kommer att tas fram under 2022.

I linje med avtalet HÖK 21 har utbildningsnämnden under året, tillsammans med fackliga parter, arbetat med en strategisk kompetensförsörjningsplan för att kunna rekrytera personal och göra åtgärder som minskar personalomsättningen. Planen är klar 31 mars 2022 och därefter går arbetet i gång. Det som har identifierats i arbetet är att flera äldre snart går i pension och behöver ersättas, vilka enheter som har svårare att rekrytera personal, i vilka ämnen det saknas lärare samt brist på bland annat yrkeslärare, andraspråklärare och slöjdlärare. Att utbilda befintlig personal är en åtgärd för att ge den ämneskompetens som saknas samt behörighet till medarbetare i vissa roller som nu saknar behörighet.

Ledarskapsutveckling

En hörnsten i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare är professionella och kompetenta ledare. Arbetet med chefsförsörjning ska ha sin utgångspunkt i begreppet chefen som profession och ta avstamp i kompetensprofilerna för chefer där ansvar och befogenheter tydliggörs. Under 2021 har arbetet med ledarskapsutveckling fortgått genom chefsutbildningar och implementering av koncerngemensam introduktion för alla nya chefer. Det har även tagits fram en utbildning som riktar sig till medarbetare som har en arbetsledande roll inom sitt uppdrag. Växjö kommunkoncerns värdegrund och styr- och ledningsmodell ligger till grund för utbildningarna.

Utbildningsnämnden har utbildat cirka 20 anställda genom att de har gått förberedande skolläraryrkesutbildning. Det finns ett glapp mellan att vara lärare och biträdande rektor/rektor som kan minskas genom att gå denna förberedande utbildning inför en skolläraryrkesroll. Förhoppningen är även att det ska skapa intresse för att bli skollärare och få fler att söka dessa tjänster.

Genom den nyligen genomförda omorganisation till nya verksamhetsformer möjliggörs en effektiv styrning och ledning då rektorer ska kunna lägga fokus på rätt saker i och med att rektorsuppdraget blir mer renodlat. Effekten av det förväntas vara högre måluppfyllelse bland elever samt medarbetare som får en mer närvarande chef vilket i sin tur kan öka kvaliteten på undervisningen.

Framtid och omvärld

Arbetet med att förbereda för en återgång till ett normalt men förändrat arbetsliv efter pandemin pågår. Växjö kommun som arbetsgivare kan, under vissa förutsättningar och om önskemål finns, erbjuda sin anställda möjlighet att arbeta på annan plats än huvudarbetsplatsen. "Riktlinje för en flexibel arbetsplats" är beslutad och tillämpas nu i organisationen.

Ett flexibelt arbetssätt kräver tydlighet vad gäller processer och arbetsmetoder och arbetet med att kartlägga och digitalisera HR-processer och administration fortgår. Målet är att göra det enkelt för chefer att göra rätt och ge förutsättningar för effektiva arbetssätt.

För att sätta fokus på området att vara en attraktiv arbetsgivare med fungerande kompetensförsörjning kommer Kommunstyrelsen under 2022 att prioritera bland annat följande:

Chefens fönster

Under 2022 kommer arbetet med att utveckla "Chefens fönster" att fortskrida. Med hjälp av Business Intelligence (BI) kan man, genom att använda olika nyckeltal och samköra data, på ett överskådligt sätt skapa en ökad transparens samt stötta chefer i planering, uppföljning och beslut.

Kompetensprofiler

I början av 2022 kommer samtliga kompetensprofiler göras tillgängliga för anställda inom Växjö kommunkoncern, och arbetet med att tillämpa kompetensprofilerna i det löpande arbetet påbörjas. Genom kompetensprofiler ska Växjö kommunkoncern säkra rätt kompetens på en specifik funktion utifrån verksamhetens långsiktiga behov och tydliggöra funktionens uppdrag och önskade bidrag. Kompetensprofilerna blir en viktig pusselbit i arbetet med att säkerställa ett bra rekryteringsunderlag. Det blir också ett verktyg i arbetet med att identifiera vad arbetsgivaren bör prioritera när det kommer till den anställdes kompetensutveckling liksom ett hjälpmedel i rehabiliteringsprocessen.

Hållbart arbetsliv och friska medarbetare

Sjukfrånvaron i andel av tillgänglig ordinarie arbetstid ska minska och 2022 vara högst 5 procent.

Riktningens utveckling

Sjukfrånvaron är totalt på 6,21%. Detta är en ökning men 0,01 procentenheter från mätningen vid halvårsskiftet 2021. Jämfört med mätningen för ett år sedan då sjukfrånvaron låg på 5,9 % så är ökningen 0,31 procentenheter. Vid en jämförelse av kort- och långtidssjukfrånvaron visar det sig att långtidssjukfrånvaron (60 eller fler dagar) har minskat från 38,6% 2019 till 31,4 % för 2021.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och nyckeltal

Inom utbildningsnämnden har nästan all personal arbetat på plats ute i verksamheterna och inte kunnat arbeta hemifrån. Kraven att stanna hemma vid symtom gör att sjukfrånvaron totalt är på en fortsatt, något hög nivå. Trots pandemin så är det positivt att sjukfrånvaron totalt inte har blivit ännu högre – ett tecken på att medarbetare har ansvarat för att jobba efter riktlinjer. Att långtidssjukfrånvaron har minskat i förhållande till korttidssjukfrånvaron beror sannolikt på att pandemin har gett att medarbetare har behövt sjukskriva sig fler gånger för korttidssjukfrånvaro, vilket visar sig i antal sjukfrånvarotillfällen i snitt per anställd som har ökat från 2,17 för 2019 till 2,88 för 2021.

Då det har varit svårt att få in korttidsvikarier har fastanställda vikarier (poolvikarier) varit ett sätt som möjliggjort att lösa sjukfrånvaro. Framöver ska det utredas om poolvikarier fortsatt ska vara en del i verksamheten. Ett utredningsuppdrag pågår för att kunna förstärka vikarieförmedlingens förmåga att rekrytera och behålla vikarier. Att i större utsträckning kunna lösa frånvaro med vikarier är en viktig del i arbetsmiljöarbetet.

Här kan också nämnas att arbetet för att se om den digitala arbetsmiljön kan förbättras, som kommer att pågå under 2022, där förhoppningen är att stress kopplat till digitala arbetsmiljön ska minska i förlängningen också kan ge resultat på sjukfrånvaron om medarbetare upplever sitt arbete mindre stressande.

Ett långsiktigt arbetsmiljömål för Växjö kommunkoncern är att sänka sjukfrånvaron för att kunna lägga mer pengar på välfärd genom minskade kostnader för sjukfrånvaro. För att öka medarbetarnas välmående, främja högre frisktal och stärka möjligheterna för ett hållbart arbetsliv krävs insatser på flera fronter. Arbetet med värdegrunden är en viktig byggsten liksom det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Genom kunskap och struktur kan Växjö kommun som arbetsgivare verka för en ökad arbetshälsa, till exempel genom det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM). I Plan för god arbetshälsa lyfts ett antal utvecklings- och insatsområden fram. Rapporteringen av tillbud är av betydelse för att kunna säkerställa att Växjö kommun följer de föreskrifter som finns och för att kunna arbeta förebyggande med arbetsmiljön. Antalet anmälningar vad gäller olycksfall har ökat under året. En orsak är att tillbud kopplat till covid -19 ska anmälas till Försäkringskassan alternativt Arbetsmiljöverket. Vad gäller skyddsronder finns det ett behov av att utveckla tydliga checklistor för att säkra en gemensam hantering och en systematisk uppföljning inom Växjö kommuns olika verksamheter. För att öka kunskapen inom området arbetar Växjö kommun förebyggande genom arbetsmiljöutbildningar för att ge chefer och skyddsombud mer kunskap, stärka organisationen och säkerställa att Växjö kommun som arbetsgivare uppfyller de krav som kommunfullmäktige ställer.

Exempel på insatser är:

Information på intranät kopplat till god arbetshälsa

APT-material som stöd till chefer kring frågor kopplat till arbetsmiljö

Implementering av IA-systemet för tillbud/skador och skyddsronder

Processen för anmälan och utredning av kränkande särbehandling infördes under 2021. Syftet är att säkerställa att ärenden gällande kränkande särbehandling hanteras på ett rättssäkert, opartiskt och likvärdigt sätt. Antal ärenden har ökat vilket kan bero på att processen för anmälan och utredning har blivit mer känd i organisationen. Processen kommer att uppdateras för att bli mer tydlig och ändamålsenlig. Det finns ett behov av ytterligare utbildning kring förebyggande insatser för att undvika kränkande särbehandling. Det kan t.ex. handla om att arbeta proaktivt genom ledarskap och chefskap och det behövs även utbildning för chefer, fackliga företrädare och HR för att arbetssättet ska bli effektivt och fånga upp de fall som behöver utredas.

Framtid och omvärld

De erfarenheter som pandemin har gett i form av ändrade arbetssätt, stora behov av prioriteringar och nya förutsättningar för arbetsmiljön är betydelsefulla lärdomar för framtiden. För att kunna möta förändrade krav på arbetslivet är det också viktigt att följa den arbetslivsforskning som pågår kring bland annat ledarskap, digitalt distansarbete och dess påverkan på organisation och hälsa. För anställda som inte kan genomföra sitt arbete på annan plats än huvudarbetsplatsen så har pandemin i vissa fall inneburit nya risker i arbetsmiljön som ännu inte har analyserats fullt ut. Pandemin har också aktualiserat ett antal arbetsrättsliga frågor till exempel i fråga om vaccinationskrav i vård och omsorgsnära arbete, gravidas arbetsmiljö samt ersättningar vid frånvaro. Erfarenheterna från pandemin, tillsammans med riktlinjen för flexibel arbetsplats, kommer troligtvis att innebära ett förändrat arbetssätt och en förändrad arbetsmiljö

för lång tid framöver.

Från och med 1 januari 2022 kommer information och förhandlingar enligt MBL att tillämpas parallellt med samverkan enligt samverkansavtalet "Samverkan, hälsa och arbetsmiljö i Växjö Kommun". För de fackliga förbund som arbetsgivaren har samverkansavtal med behandlas arbetsmiljöfrågorna inom samverkansgrupperna (KSG, FSG och LSG) och för övriga parter behandlas motsvarande frågor utifrån Arbetsmiljölagen vid möten för skyddskommittéer på övergripande kommunnivå samt på förvaltningsnivå.

Verksamhetsredovisning

I de följande kapitlen ges en verksamhetsredovisning i processperspektiv. Växjö kommun har strukturerat koncernens styrning i fem huvudprocesser. Processerna verkar över organisationsgränserna och fokuserar på ett gemensamt värdeskapande och en tydlig leverans till dem vi är till för.

Riktningens utveckling värderas

Varje process beskrivs i ett eget kapitel med separata avsnitt för de till processen kopplade riktningens målen. Målen saknar explicita måltal och är av karaktären riktningens mål där önskvärd riktning eller utveckling definieras med hjälp av angivna nyckeltal. Genom att inte ange absoluta värden för respektive mål främjas ett ständigt förbättringsarbete.

Bedömning av måluppfyllelse sker på kommunövergripande nivå och baseras på utfallet i samtliga nyckeltal kopplade till respektive mål i Växjö kommuns budget.

Sammanfattande beskrivning och analys

I den sammanfattande beskrivningen och analysen av verksamhet, uppdrag och nyckeltal ges information om för perioden betydelsefulla aktiviteter, åtgärder, resultat och effekt. Här ges även en djupare analys och åtgärdsförslag avseende de nyckeltal som avviker väsentligt från önskvärd utveckling. Avsnittet avslutas med ett resonemang om framtid och omvärld.

Uppdrag och nyckeltal

I avsnittet rörande uppdrag beskrivs den aktivitet samt det resultat och effekt som har uppnåtts avseende de till riktningens mål kopplade uppdragen. Under respektive rubrik indikeras status på uppdragets realiserade effekt med en röd, gul eller grön färgmarkering där grön markering anger att uppdraget är avslutat och förväntad effekt är uppnådd.

Under rubriken nyckeltal redovisas utfallet i de nyckeltal som fungerar som indikatorer för såväl riktningens målets utveckling som bedömning av det samlade effektivitetsmålet. Nyckeltalen är märkta med RK för resultat och kvalitet och E för effektivitet. Kolumnrubriken period anger vilken period som utfallet noteras för. Positiv utveckling av noterat utfall i förhållande till den förra mätningen anges med en uppåtgående pil och negativ utveckling av noterat utfall anges med en nedåtgående pil. Kolumnrubriken jämförelse med större stad ger information om respektive nyckeltals utfall i förhållande till det genomsnittliga värdet för kommungruppen större stad i Kolada. Samma utfall eller bättre indikeras med grön färgmarkering och sämre utfall indikeras med röd färgmarkering. I de fall där vi använder lokala mått som inte kan jämföras med denna referensgrupp utgör hittills bäst inrapporterade data för Växjö kommunkoncern bas för jämförelsen och är därmed det accepterade värdet. I de fall detta förekommer noteras det i anslutning till aktuellt nyckeltal.

Merparten av indikatorerna för måluppföljning kommer från Kolada som är en nationell statistikdatabas för kommun och landsting. Information publiceras med viss fördröjning vilket får till följd att flera av nyckeltalen refererar till annan period än det aktuella verksamhetsåret.

Uppföljning av riktningarna

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Nya steg mot full sysselsättning

Riktningens utveckling

Ett av utbildningsnämndens bidrag i processen har varit att förbereda eleverna för ett framtida arbetsliv och ett livslångt lärande genom att erbjuda både studieförberedande och yrkesförberedande program på gymnasienivå. Vidare arbetar utbildningsnämnden för att minska avhopp från gymnasiet och öka andelen elever med fullföljd utbildning, inte minst görs detta genom det kommunala aktivitetsansvaret.

Under året har utbildningsnämnden fortsatt systematisera och utveckla arbetet med ungdomar som saknar fullföljd gymnasieutbildning genom det kommunala aktivitetsansvaret. Kommunen har enligt 29 kap. 9§ Skollagen ett aktivitetsansvar för ungdomar under 20 år som är folkbokförda i kommunen och som inte fullgjort sin skolplikt, inte genomfört eller har fullföljt utbildning på ett nationellt gymnasieprogram, gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning. Hemkommunen ska löpande under året hålla sig informerad om hur ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret är sysselsatta och erbjuda lämpliga och individuella åtgärder. Kommunernas aktivitetsansvar (KAA) i Växjö kommun är organiserat under utbildningsförvaltningen och enheten gymnasieskolan Teknikum. Uppdraget innefattar att arbeta uppsökande med att kontakta ungdomar som faller inom målgruppen, dokumentera kontaktsätt och insatser samt planera och följa upp aktivitet. För att kunna erbjuda dessa individuella insatser samverkar KAA med andra kommunala verksamheter, myndigheter och aktörer med fokus på att skapa de bästa förutsättningarna för ungdomarna.

KAA erbjuder i nuläget:

- motiverande samtal
- hjälp med ansökan till gymnasiet, folkhögskola och vuxenutbildning
- hjälp med inskrivning på Arbetsförmedlingen
- jobbsök (individuellt eller i grupp)
- studiebesök
- hjälp med övriga ansökningshandlingar

I det praktiska arbetet med att identifiera och söka upp målgruppen har verksamheten förstärkt sina rutiner kring uppsökande insatser. För att få kontinuitet och minska sårbarheten i processen för uppsökandet av målgruppen har samverkan mellan Utbildningsförvaltningen och Arbete och välfärd (förvaltningen som har ansvar över arbetsmarknadsåtgärder) förstärkts och formaliserats under senaste åren. Genom att samverka med Navigator (Arbete och välfärd) har såväl arbetet med att identifiera målgruppen samt att erbjuda lämpliga individuella insatser stärkts. Det finns numera ett tydligt utarbetat samarbete mellan aktivitetsansvaret och Arbete och Välfärd där framför allt Navigator är en viktig verksamhet för att kunna erbjuda individuella åtgärder.

Vidare ingår utbildningsnämnden i ett processarbete med syfte att utveckla samverkan för elever inom gymnasiesärskolan för att fler ska gå vidare till arbete eller fortsatta studier efter gymnasiet. Uppdraget att säkra övergångarna från gymnasiesärskolan till arbete eller studier har sammanställts i en process liknande den som gäller för elever som går gymnasieskolan. För att i högre omfattning rikta processen mot att möjliggöra för unga med funktionsvariation att få arbete när de har slutat skolan eller att de går vidare till studier har uppdraget nu lagts in i ESF-projektet SAMSTART. I SAMSTART arbetar Arbetsförmedlingen och Växjö kommun tillsammans för att gemensamma insatser ska öka möjligheterna för unga med funktionsvariation att få arbete när de slutat skolan. Projektet löper fram till 2022.

Uppdrag

Samtliga verksamheter i Växjö kommunkoncern ska tillhandahålla arbetstränings- och praktikplatser samt arbetsmarknadsanställningar.

Nämnden har inte haft möjlighet att erbjuda arbetsmarknadsanställningar i någon större utsträckning på grund av pandemin.

Växande näringsliv

Riktningens utveckling

Utbildningsnämnden vill skapa goda förutsättningar och kunskap för gymnasieelever att driva UF-företag liksom att fler grundskolor ska utveckla samarbete med Ung Företagsamhet.

Utbildningsnämnden har vidare under de tre senaste åren arbetat systematiskt med att utveckla studie- och yrkesvägledningen (SYV) till att bli mer effektiv och yrkesprofilerad inför ungdomars gymnasieval. Mot bakgrund av pandemin har dock utvecklingen det senaste halvåret stannat av.

Trots pandemin har förvaltningen genomfört en större utbildningsinsats kring SYV som hela skolans ansvar. Rektorer och SYV, men också lärare, deltog i utbildningen. Insatsen har inneburit att varje enhet tar fram en handlingsplan för studie- och yrkesvägledningen. Vidare har förvaltningen arbetat med yrkesnätverket för SYV samt utvecklat nya nätverk med verksamheter både inom och utanför förvaltningen. Förvaltningen har också representanter med i Skolverkets referensgrupp för SYV samt i länets SYV-råd.

I uppdraget att stärka ett växande näringsliv samverkar utbildningsförvaltningen med näringslivsavdelningen utifrån näringslivsplanen. Målet är att skapa nätverk och koppla upp utbildningen på näringslivsprojekt för att på ett mer effektivt sätt kunna möta framtidens arbetsmarknad. När det gäller uppdraget att skapa förutsättningar för gymnasieelever att driva företag och knyta grundskolan till Ung Företagsamhet har det under senaste halvåret genomförts olika informations- och samarbetsytor mellan skolorna.

Uppdrag

Servicesäkra kontakten med företag om myndighetsutövning och säkerställ en väg in med den digitala tillståndsguiden.

Utbildningsnämnden arbetar systematiskt utifrån principer för samverkan med fristående aktörer. Principerna är en del i att kvalitetssäkra och tydliggöra samverkan för alla parter. Samverkan sker regelbundet genom insyn, tillsyn, samverkansmöten och kompetensutveckling och med såväl huvudmän som rektorer. Fristående enheter har kända kontaktvägar till enheten ledningsstöd, uppföljning och analys dit de hör av sig med frågor de önskar stöd i eller vill lyfta vidare till kommunen. Ambitionen är att arbeta utifrån systematik där service och samverkan kontinuerligt skall utvecklas

Genomför samlade tillsynsbesök för att minska avgifterna och tidsåtgången för tillståndshavarna.

Utbildningsnämnden gör årligen tillsynsbesök på fristående förskolor och fritidshem enligt de riktlinjer som framtagna för den interna tillsynsprocesser. Processen är framtagna utifrån Skolinspektionens tillsynsstruktur och rådande lagstiftning och uppdateras kontinuerligt mot bakgrund av förändringar lagstiftning, allmänna råd och läroplan. I Växjö kommun finns 28 fristående förskolor. Under perioden har regelbunden tillsyn genomförts vid nio enheter samt en etableringskontroll efter byte av huvudman. Vid tillsynen har Växjö kommun haft anmärkningar på en enhet gällande styrning och ledning. Vid tillsyn av övriga enheter har tillsynsmyndigheten inte haft någon anmärkning.

Utbilda för ett livslångt lärande

Fler barn och elever ska utmanas i sitt lärande och nå kunskapsmålen

Redovisningen av utbildningsnämndens måluppfyllelse för året baseras på data från Kolada, förskolornas och skolornas bedömning, inrapportering av betyg och kvalitetsredovisningar för läsåret 2020/2021.

Riktningens utveckling

Utbildningsnämndens prioriterade utvecklingsområden för att nå målet 2021 riktades mot att resultaten ska öka, att undervisningens kvalitet ska utvecklas samt att arbeta för en trygg skola med en hög grad av studiero för kommunens barn och elever. Likt 2020 har även läsåret 2021 präglats av pandemins påfrestningar på såväl personal som på elever. Trots pandemin visar läsåret 2020/2021 högre måluppfyllelse och en positiv utveckling i relation till föregående år. Fler elever i årskurs 9 nådde behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Resultaten i årskurs 6 ökar och vänder uppåt igen. Sammantaget har Växjö kommuns grundskolor haft en positiv trend de tre senaste åren för såväl meritvärdet och kunskapsmålen som behörigheten till gymnasiet.

De senaste årens positiva utveckling kan spåras till utbildningsnämndens strategiska arbete på flera nivåer. Framför allt handlar det om förskolornas och skolornas alltmer utvecklade arbete med att organisera för ett systematiskt kvalitetsarbete och där fler skolor arbetar strategiskt med uppföljning av resultat och miljö vilket fått positiva effekter på måluppfyllelsen, inte minst när det gäller de elever som har svårt att nå målen. Implementeringen av tillgängliga lärmiljöer är en annan faktor som haft goda effekter där rektorerna vittnar om ett förändrat sätt att se på stöd och anpassning utifrån elevens behov. Trots pandemin visar utfallet för 2021 att Växjö kommuns förskolor och skolor har en positiv utveckling och ökat måluppfyllelsen.

Måluppfyllelse förskolan

De flesta föräldrar till barn i Växjö kommuns förskolor är mycket nöjda med verksamheten enligt förskole-/skolundersökningen. Föräldrarna upplever också i mycket hög grad, 97 procent, att deras barn är trygga och trivs på förskolan. 95 procent (96 procent 2020) av de vårdnadshavare som besvarat enkäten anser att deras barn stimuleras till utveckling och lärande i förskolan. Undersökningen visade även en positiv utveckling över tid och hög nöjdhet på flera områden som återkoppling till vårdnadshavare samt tillgången till stöd när behov finns.

Växjö kommuns förskolor har under senaste åren haft en positiv utveckling i att alltfler utvecklat det systematiska kvalitetsarbetet. Årets kvalitetsrapporter indikerar en stark utveckling när det gäller strukturer för verksamhetsplanering, uppföljning och analys. Flertalet förskolor arbetar med tydliga mål utifrån läroplanen. Flera rektorer påpekar att förmågan och kompetensen hos pedagoger när det gäller att ta till sig uppdraget, planera, genomföra och följa upp undervisning utvecklas ju mer utrymme som skapas för det systematiska arbetet. Fler arbetar för att sätta strukturer för kollegialt lärande och utveckling. De centrala utvecklingsområden som är starka på Växjö kommuns förskolor är hållbarhet, språkutveckling och undervisning mot läroplan. Under 2021 gick förskolan in i kompetenssatsningen kring tillgängliga lärmiljöer. Satsningen syftade till att öka tillgängligheten för alla barn, förbättra förutsättningar, kunna ta del av lärande samt utveckla lärmiljön som är anpassad efter de behov som finns.

Coronapandemin har under 2021 påverkat förskolornas arbete. Rektorer pekar på utmaningar när det gäller kontinuitet och förändrade arbetssätt och att detta påverkat barnens förutsättningar, särskilt barn i behov av stöd. Frånvaron bland barn har av olika orsaker likaså ökat i omfattning, exempelvis har barn/elever varit hemma på grund av sjukdom eller symtom på sjukdom eller på grund av att vårdnadshavare i riskgrupp hållit barnen hemma. Andra aspekter som tas upp är ökning av digitala möten för att undvika risk för smittspridning. Det ökade användandet har även haft positiva effekter genom större möjligheter till kollegialt lärande och skapandet av nya nätverk. Det lyfts också att ökad frånvaro har bidragit till att personal vid vissa enheter har getts förutsättningar att arbeta mer fokuserat med sådant som de tidigare haft tidspress kring.

Måluppfyllelse grundskolan

Årskurs 3

Måluppfyllelsen i årskurs 3 mäts via ett genomsnitt av andelen elever som når kunskapskraven i ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk. Resultatet för läsåret 2020/2021 visar att årskurs 3 ligger kvar på samma nivåer som föregående år när det gäller svenska och matematik, medan svenska som andraspråk sjunker. 2021 års resultat visar att 88 procent av eleverna nådde kunskapskraven i matematik. Resultatet i svenska låg i linje med föregående år, 91 procent. I svenska som andraspråk minskade dock måluppfyllelsen från 64 procent 2020 till 54 procent 2021.

Årskurs 6

Resultaten i årskurs 6 ökar och vänder uppåt igen. Omkring 74 procent nådde kunskapskraven i alla ämnen, vilket är en uppgång med två procentenheter från föregående läsåret. Andelen flickor som nådde kunskapskraven i alla ämnen var 76 procent och för pojkar 72 procent. Andelen elever som nått kunskapskraven i alla ämnen ökar och närmar sig nivån för tre år sedan som låg på 75 procent. I jämförelse med större städer ligger Växjö kommun i nivå över med två procentenheter.

Årskurs 9

86 procent av eleverna i 9 nådde behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram, vilket är det högsta värdet sedan 2014 och ett resultat som ligger i nivå över större städer. Det totala meritvärdet på 2 är det högsta sedan mätningarna utifrån 17 ämnen påbörjades 2015. Även meritvärdet ligger i nivå över större städer. Fler elever – 76 procent – nådde även kunskapsmålen i alla ämnen och är ett resultat som ligger i nivå över större städer. Behörigheten ökar för såväl pojkar som flickor till gymnasieskolans yrkesprogram. Genomsnittet för Växjö kommuns grundskolor var 83 procent för pojkar och 88 procent för flickor. Bland flickorna ökade andelen behöriga med sex procentenheter. Trots ökningarna uppnår pojkar fortfarande gymnasiebehörighet i lägre utsträckning än flickor. 77 procent av eleverna nådde kunskapskraven i alla ämnen, vilket är en uppgång med fyra procentenheter. Andelen flickor respektive pojkar var 81 respektive 73 procent.

Grundskolans ökade måluppfyllelse kan förklaras med ökat fokus på skillnaderna mellan killar och tjejer, samt undervisning för elever med annat modersmål än svenska. Av skolornas kvalitetsrapporter framgår att verksamheterna alltmer utvecklar sina analyser av kunskapsresultat, rutiner och strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet. Generellt visar grundskolans kvalitetsredovisningar att en majoritet av enheterna bedriver ett fungerande, systematiskt arbete med att utveckla utbildningen, det vill säga att rektorer kontinuerligt och systematiskt identifierar utvecklingsbehov i verksamheten genom uppföljning av verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. En positiv utveckling mot bakgrund av årets resultat är att spridningen i resultat mellan de olika skolenheterna har minskat och att samtliga högstadieskolor visar en stabil progression de tre senaste åren.

Mot bakgrund av pågående pandemi har grundskolan kunnat konstatera ökad frånvaro bland såväl personal som elever. Rektorer pekar på att det har påverkat verksamheten, dock tycks detta inte gjort några negativa avtryck på resultatet som helhet.

Gymnasiet

När det gäller andel elever som tar gymnasieexamen visar resultaten en fortsatt positiv trend. Resultaten som baserar sig på läsåret 2020/2021 visar att elever med examen inom tre år ökade i relation till tidigare år och ligger över genomsnittet för större städer. Även gymnasieelever med examen eller studiebevis inom fyra år ökar och ligger över genomsnittet för större städer. Liksom tidigare år är genomströmningen högre bland tjejer än killar. Dock ökar andelen killar som tar examen och har en positiv utveckling över tid. Generellt visar resultaten Växjö kommuns gymnasieutbildning god måluppfyllelse i relation till större städer där resultatutvecklingen visar såväl kontinuitet som progression.

Andelen elever som 2021 nådde examen eller studiebevis för gymnasieskolan inom fyra år och som är folkbokförda i Växjö kommun var 78 procent, vilket är oförändrat jämfört med 2020, och ligger i nivå med genomsnittet för större stad. Fler flickor än pojkar tog examen eller fick studiebevis inom fyra år, 83 respektive 74 procent.

Mycket tyder på att resultatutvecklingen inom gymnasieskolan är en spegling av att undervisningen utvecklats mot bakgrund av hög behörighet och kompetens bland gymnasielärarna, satsningar inom elevhälsa, kollegialt lärande, systematiskt kvalitetsarbete, ökat fokus mot resultat och arbete för att minska frånvaro. Utvecklingsområden som fokuseras inom gymnasieskolan är bland annat stärkt mentorskap, tydligare samarbete mellan mentor, lärare och elevhälsa, tydligare rutiner för uppföljning och stöd samt ökat samarbete mellan ämnen och förbättrade strukturer för arbete mot examensmål och med gymnasiearbete.

För gymnasieskolan har pandemin utmanat skolans kompensatoriska arbete. Även om skolan under hel- eller delvis skolstängning kallat in elever som behöver extra stöd finns risk att elever inte når lika långt i sin kunskapsutveckling som de skulle ha gjort om skolan varit öppen. Enheterna har dock mot bakgrund av ovan förstärkt arbetet med elevuppföljningar för att ha koll på elever i riskzon för kunskapsstapp och/eller psykisk ohälsa.

Samlad bedömning Växjö kommuns förskolors och skolors utveckling:

Vid en analys av rektorernas kvalitetsrapporter på generell nivå visar Växjö kommuns förskolor och skolor ökad kunskap och medvetenhet om ledning och styrning som gynnar barnens och elevernas förutsättningar att nå målen. Fler skolor arbetar strategiskt utifrån kunskapsmål och styrdokument. Fler skolor visar på god utveckling när det gäller att identifiera och utveckla processer kring ledningsorganisation, systematiskt kvalitetsarbete, elevhälsoarbete och likabehandlingsarbete samt mötes- och samarbetsstrukturer för lärarna i arbetet med elevers lärande. Fler skolor pekar även på vikten av att tydliggöra roll- och ansvarsfördelningar i organisationen, förstälrare och ledningsgrupp har tydliga roller och ansvar.

För att säkerställa och utveckla det goda arbetet fortsätter utbildningsnämnden stödja förskolorna och skolorna för en väl fungerande organisation när det gäller ledning och styrning av kvalitetsarbetet med riktat stöd, kompetensutveckling samt tydliggörande av rutiner. Mot bakgrund av ovan har det även initierats utvecklingsarbeten för att utveckla mål och indikatorer för att utreda innebörden av resultat utöver kunskapsresultat och härnäst prioriteras uppföljning av dessa för att säkerställa tillförlitliga och giltiga data i syfte att uppföljningssystemen ska ge stöd till kvalitetsarbetet på såväl huvudmannanivå som på enhetsnivå.

Effektivitet i jämförelse med större städer

Växjö kommuns samtliga kostnader under 2020 (kostnader för 2021 finns ej tillgängligt) för grundskola åk 1-9 och gymnasiet visar en ökning i relation till tidigare år. För grundskolan 1-9 är nettokostnaden 2020 marginellt högre än motsvarande nettokostnad för större stad men har ökat i relation till 2019. För gymnasieskolan är nettokostnaden för 2020 högre än för större städer generellt.

Växjö kommun har sedan 2018 strategiskt tillfört ökade medel varje år till utbildningsnämndens verksamheter vilket har ökat resurserna per elev under de senaste fyra åren. De tilldelade medlen har strategiskt fördelats på flera områden och i relation till de utmaningar som identifierats via rektorernas analyser som till exempel kompetensförstärkning, tillskott till elevhälsa, rekrytering av personal. Vidare har tillsatts resurser kring lovskola. Tilldelningen har även inneburit förstärkning av elevpeng till enheterna utifrån identifierade behov såsom mer stöd till lärarna i det sociala arbetet, bland annat har fler skolor tillgång till så kallade elevkoordinatorer vars arbete syftar till att samordna och öka trygghet och studiero på skolorna.

Framtid och omvärld

Även 2021 har präglats av pandemin som satt stora avtryck på verksamheterna. Trots pandemin visar resultaten för grundskola och gymnasium att elevernas totala resultat inte har påverkats i negativ riktning. Andelen elever som når behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan har ökat jämfört med föregående läsår och gymnasiektoreernas analyser av läsåret 2020/2021 pekar på att resultaten, trots pandemin, är stabila. Något som dock kan vara viktigt att följa upp och uppmärksamma är hur pandemin kan ha påverkat skolans möjligheter att tillgodose elevers behov av extra anpassningar och särskilt stöd. Omställningen till distansundervisning har krävt nya arbetsätt och lösningar för att ge elever stöd.

Skolverkets uppföljning av pandemins effekter visar att det på ett nationellt plan har fungerat bra, men att utmaningar också funnits. I grundskolan nämns frånvaro hos personal som en anledning till att det i vissa fall har varit svårt att tillgodose elevers behov av stöd. Kommande år kommer sannolikt fortsätta påverkas av pandemin.

Inför kommande år kommer grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ges större möjligheter att använda fjärrundervisning och distansundervisning. Från och med juli 2021 gavs förutsättningar att använda fjärrundervisning inom fler ämnen än tidigare, även om det inte finns någon behörig lärare för en viss typ av undervisning eller om det är för få elever i skolan. Regler om distansundervisning har införts i skollagen. Distansundervisning får användas för en elev som inte kan vara i skolan på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik. En elev i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan kan även ha andra skäl för att inte behöva delta i undervisningen i skolans lokaler. Både fjärrundervisning och distansundervisning ska kunna överlämnas till entreprenad.

Inför det kommande året kommer såväl grundskolan som gymnasiet präglas av nya kurs- och ämnesplaner. De huvudsakliga förändringarna är att fakta och förståelse betonas, det centrala innehållet har anpassats när det gäller omfattning, konkretisationsgrad och progression samt att kunskapskraven är mindre detaljerade.

Uppdrag

-
- KF** **Se över möjligheterna att införa traineetjänster för lärarstudenter**
- Ett arbete är påbörjat för utveckling av introduktions- och professionsprogram. Kontakt har tagits med Kungsbacka kommun: Traineeprogram för studenter som går sista året på sin lärarutbildning, omfattningen, ca 10% av en heltidstjänst med lön, samt ett samarbete är upprättat med; Lin Education AB, AcadeMedia: Traineeprogram som en förlängd VFU. Lärarstudenten får en deltidsanställning. För att genomföra ett traineeprogram behövs det resurser i form av tid och en organisation för att kunna genomföra det. Det introduktions- och professionsprogram som är under utveckling täcker en stor del av vad ett traineeprogram skulle göra.
-
- KF** **Säkerställa lärarbehörigheter och tillgång till undervisning i moderna språk**
- I samband med HÖK21 som syftar förbättra kompetensförsörjning och läraryrkets attraktivitet, arbetsmiljö, arbetsorganisation/arbetsätt, digitalisering, likvärdighet och segregation, har det under 2021 påbörjats ett arbete med att fram en handlingsplan i vilken ovan uppdrag inbegrips.
-
- KF** **Förbereda för att införa spetsutbildning(ar) på gymnasiet med start höstterminen 2022, tillsammans med intresserade fristående skolor**
- En spetsutbildning i teknikvetenskap är framtagen. Utbildningen startar redan till höstterminen 2022 och kommer att bedrivas i nära samarbete med Linnéuniversitetet.
-
- KF** **Höj undervisningsdelen i skolpengen**
- I varje skolforms verksamhetsplan fokuseras undervisnings utveckling och organisering utifrån läroplanens mål. Exempelvis prioriteras kompetenshöjning vad gäller att använda forskning och olika teorier för att analysera och förstå undervisning i förskolan och även språkutvecklande arbetsätt samt interkulturellt förhållningssätt. Inom grundskolan prioriteras att öka måluppfyllelsen och likvärdigheten genom att fortsätta att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet och det förebyggande arbetet utifrån pedagogisk, social och fysisk lärmiljö. Gymnasiet sätter fortsatt fokus på elevers lärande, utveckling och välmående, där systematik och struktur och kompensatorisk undervisning är avgörande.
-
- KF** **Införa praktik även på teoretiska gymnasieprogram, utan att det går ut över ordinarie undervisningstid**
- Utredning genomförd, men inte ännu påbörjad.
-
- N/S** **Genomföra utbildningsinsatser för personal i fritidshemmet för att öka kvaliteten i undervisningen.**
- Under 2021 har en vägledning för arbetstid för lärare i fritidshem tagits fram, den ska beslutas och implementeras under 2022. En plan för kompetensutveckling av persona i fritidshem har tagits fram i samråd med rektorer. En föreläsning har genomförts i oktober med efterföljande workshop på den egna enheten och tillsammans med en annan enhet. Mallar gällande systematiskt kvalitetsarbete har presenterats. Utbildningsinsatsen fortsätter under 2022 med implementering av vägledningmaterialet av tid för att ge goda förutsättningar till att planera fritidshemsundervisningen. Kompetensutveckling för personal genom nätverk och föreläsning kommer under våren och hösten 2022.
-

Genomföra utbildningsinsatser för personal i grundsärskolan för att öka kvaliteten i undervisningen.

En plan för kompetensutvecklingsinsatser på grundsärskolan och träningssskolan har genomförts, planen ingår i respektive enhets verksamhetsplan. Under hösten har viss kompetensutveckling genomförts och sedan fortsätter den enligt plan under hela 2022.

Utveckla rektors ledarskap genom att förstärka rektors förutsättningar att utveckla ett effektivt och tydligt ledarskap

Nuläget visar att det finns en systematik i kvalitetsarbete och organisering av skolans inre arbetet, rektor leder arbetet med att tillsammans med medarbetarna planera för förskolans och skolans arbete utifrån analys av verksamhetens resultat och utvecklingsområden. För att säkerställa och utveckla det goda arbetet har förvaltningen påbörjat ett arbete kring strukturer för stödja förskolorna och skolorna för en väl fungerande organisation för ledning och styrning, pedagogiskt ledarskap, med riktat stöd, kompetensutveckling samt tydliga rutiner.

Utreda förutsättningarna för att organisera och förstärka språkträningen inom förskolan.

Ett fortsatt arbete med Språkutvecklande arbetssätt (språkträningen) i förskolan sker. En spridning av hur man arbetar med flerspråkighet och interkulturalitet har påbörjats av den personal som gått utbildningen vid Linnéuniversitetet till dem som inte har gått utbildningen och det kommer att fortsätta under 2022.

Förskolbibliotekariernas uppdrag har inriktats mot särskilda språkutvecklande insatser och språkutvecklande arbetssätt i såväl svenska språket som modersmål. Tillgången till Ugglo, ett digitalt bibliotek som används med flerspråkiga barn är till stor hjälp.

Säkerhetsställa att alla elever på sarskolan oavsett funktionsnedsättning har tillgång till anpassade lokaler.

Arbete pågår på flera nivåer, lokalbyggnadsprojekt är igång på Ljungfalle grundsarskola, Norremarks träningssskola och på gymnasiesarskolan på Kungsmad,

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
 	Andelen föräldrar i förskolan som upplever att verksamheten förbereder barnen på ett bra sätt för fortsatt utveckling och lärande	2021	95 %	↘	
 	Andelen elever som når kunskapskraven i svenska, åk 3 (%)	2021	91	→	
 	Andelen elever som når kunskapskraven i svenska som andraspråk, åk 3 (%)	2021	54	↘	
 	Andelen elever som når kunskapskraven i matematik i åk 3 (%)	2021	88	→	
 	Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), kommunala skolor, andel (%)	2021	74	↗	
 	Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	2021	76	↗	
 	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	2021	86	↗	
 	Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	2021	230	↗	
 	Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	2021	71	↗	
 	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	2021	82	↗	
 	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	2021	86	↗	
 	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	2021	78	→	
 	Nettokostnad grundskola åk 1-9, kr/elev	2020	106 006	↘	
 	Nettokostnad gymnasieskola, kr/elev	2020	118 702	↘	

En mer likvärdig skola som ger goda möjligheter att lyckas oavsett bakgrund

Redovisningen av utbildningsnämndens måluppfyllelse för året 2021 baseras på Kolada, förskolornas och skolornas bedömning och inrapportering av betyg och kvalitetsredovisningar för läsåret 2020/2021.

Riktningsmålets utveckling

Det modellberäknade värdet på nyckeltalen har visat negativ trend de senaste åren för årskurs 9, men 2021 visar dock en positiv utveckling där Växjö kommun gör förbättringar på samtliga nyckeltal i relation till föregående år.

Trygghetsupplevelsen är generellt sett hög i Växjö kommuns förskolor, skolor och fritidshem. Mellan 84 och 97 procent av kommunens barn och elever har valt alternativen *Stämmer helt* eller *Stämmer ganska bra* huruvida de upplever sig trygga. Generellt upplevs tryggheten som störst i de lägre åldrarna (förskola, grundskola årskurs F-6 samt i fritidshem) för att minska i högstadiet och sedan öka igen i gymnasiet. Under senare år har högstadiets resultat varit sjunkande, men årets resultat visar ett litet trendbrott.

I årets budget togs ett strategiskt beslut om att öka andelen inskrivna barn i förskolan. Strategin är ett led i att dels öka deltagandet i förskolan bland barn i 3-5 års ålder, dels stärka förskolans arbete med barnens språkutveckling i svenska, bl.a. när det gäller nyanlända barn, barn med annat modersmål än svenska och barn med socioekonomiskt svag bakgrund. Växjö kommun ligger i nivå under större städer i andelen inskrivna barn per årsarbetare och har en oförändrad utveckling de senaste åren. Under första halvåret har, mot bakgrund av ovan, ett strategiskt arbete påbörjats för att fler barn skall delta i förskolans verksamhet. Av förskolornas kvalitetsrapporter framgår att flera förskolor använder ett arbetssätt där de delar avdelningens barngrupp och att barn och en pedagog bildar en mindre grupp som gör olika aktiviteter. Oavsett barngruppens storlek skapas en närhet mellan en pedagog och barnet. Planerad eller spontan undervisning med en mindre grupp barn möjliggörs genom arbetssättet.

Sammanfattande beskrivning och analys av verksamhet, uppdrag och modellberäknade nyckeltal

Utbildningsnämnden arbetar för en mer likvärdig skola som skall ge goda möjligheter för elever att lyckas oavsett bakgrund. Enligt Skollagen ska skolan sträva efter att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen, vilket brukar kallas skolans kompensatoriska uppdrag. Skolans kompensatoriska uppdrag mäts genom modellberäknade nyckeltal som tar hänsyn till skillnader mellan skolans och kommunens förutsättningar.

Nyckeltalen visar kommunens resultat i relation till

- skolans elevsammansättning
- kön
- föräldrars utbildningsnivå
- behov av ekonomiskt bistånd
- andelen nyanvandrade elever

De modellberäknade nyckeltalen förväntas ge en bättre förståelse och tar hänsyn till skillnader i elevsammansättning. De modellberäknade värdena visar kommunernas resultat i relation till elevsammansättningen på skolorna. Dessa värden gör det möjligt att jämföra skolresultaten i den egna kommunen med andra kommuner, om de skulle ha haft liknande förutsättningar.

Resultatet för 2021 visar en uppgång när det gäller såväl gymnasiebehörigheten, andel elever som har nått målen som meritvärdet. Värdena kan tolkas som att kommunens grundskolor har förbättrat sitt arbete med att kompensera och möta upp elevgrupper med olika förutsättningar.

Under 2021 har värdet för att nå kunskapskraven gått från att vara -3 till -2 men ligger fortfarande under värdet för större städer. Under den senaste fyraårsperioden har värdet gått från -1 till -2. Det innebär att andelen elever som uppnår målen i alla ämnen har fluktuerat över tid dock har det närmast sig det förväntade värdet utifrån elevernas bakgrund under det senaste året. (värdet 0 innebär att kommunen presterar i linje med dess förutsättningar).

Även det genomsnittliga meritvärdet har en positiv riktning med en förändring från föregående år, -7 till -5. Värdet har över en fyraårsperiod sitt högsta värde sedan 2018. Värdet ligger likväl under värdet för större städer. Andelen elever som är behöriga till yrkesprogram har rört sig från -3 till -2 i relation till föregående år. Värdet har över en fyraårsperiod fluktuerat mellan högsta 2018 (-1) till lägsta 2020. Resultatet ligger strax under resultatet för större städer. Trenden under de senaste tre åren har varit negativ men årets resultat visar på ett litet trendbrott. Detta bekräftas även av att resultaten för andelen nyanvandrade elever som når behörighet ökar. Uppgifter för 2020/2021 visar att 43 procent av de nyanlända eleverna når behörighet till yrkesprogram på gymnasiet, att jämföra med större städer på 34 procent.

Inom ramen för den statliga satsningen Likvärdig skola har utbildningsnämnden under 2021 genomfört insatser för att stärka det kompensatoriska uppdraget, statsbidraget har använts främst till personalförstärkningar vilka bland annat möjliggjort utökad undervisningstid och intensivundervisning och förstärkt stöd för elever med annat modersmål än svenska. Utbildningsnämnden har även under året bedrivit ett utvecklingsarbete med stöd av Skolverket inom ramen för Samverkan för bästa skola och som förväntas ge förbättrade effekter på modersmålsundervisningen, svenska som andraspråk och mer effektiv studiehandledning.

Trygghet och studiero

Ett prioriterat område i Växjö kommuns förskolor och skolor är att barn och ungdomar skall känna hög grad av trygghet och studiero.

Förskole- och skolundersökningen 2021 visar att upplevelsen av trygghet generellt sett är hög i Växjö kommuns förskolor, skolor och fritidshem. Mellan 84–95 procent av kommunens elever upplever sig trygga. Generellt är tryggheten störst i de lägre åldrarna (förskola, grundskola samt i fritidshem) för att minska i högstadiet och sedan öka igen i gymnasiet. Högstadiets resultat har under de tre senaste åren haft en sjunkande trend.

Pojkar är mer trygga än flickor, förutom i fritidshemmet där flickor är tryggast. Tryggheten är större i verksamheternas inomhusmiljö jämfört med utomhusmiljö. Eleverna är generellt sett mer trygga med personalen än med andra elever i skolan.

Resultaten kring studiero var relativt lika resultaten för 2020. Få elever upplever studiero fullt ut, speciellt gällande alternativet "stämmer helt", avseende att ha studiero/lugn och ro i verksamheten. Resultaten visar att skillnaderna mellan verksamhetsformerna är stora. Förskolan och fritidshemmet har högst andel som upplever studiero/lugn och ro i verksamheten. Högstadiet har lägst resultat, där skillnaderna mellan flickor och pojkar också är som störst. Resultatet för högstadiet har försämrats något varje år de senaste åren. De senaste tre åren har pojkar i högstadiet haft en högre upplevd studiero jämfört med flickor.

Med anledning av att de senaste årens utveckling kopplat till trygghet och studiero inom högstadiet har utbildningsnämnden satt särskilt fokus på att öka tryggheten på högstadiet. Insatser för att stärka samverkansstrukturerna såväl mellan skolor som på en kommunövergripande nivå har inletts för att stärka stödstrukturerna kring eleverna samt öka kapaciteten ifråga om personal, kompetens och direkta insatser för skolorna att möta de behov som eleverna har. Vidare har utbildningsnämnden förstärkt stödet i skolornas arbete genom rekrytering av elevkoordinatorer för bättre samordning och ökat förutsättningarna för skolornas arbete med trygghet och studiero.

Enheternas kvalitetsrapporter vittnar om att det på flera förskolor och skolor finns ett samlat och fokuserat arbete med att skapa trygghet och studiero. Att det finns en ökad medvetenhet om trygghetsresultaten och att arbetet med trygghet och studiero tar en central plats i förskolornas och skolornas kvalitetsarbete. Bland annat pekar rektorer på ett förbättrade strukturer där personal samspekar och vet hur de ska agera i olika situationer, såväl på lektioner som i korridorer och på raster. Arbetet med trygghet blir också i högre grad integrerat i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Likvärdig skola och möjligheten att lyckas

En generell bild i årets förskole- och skolundersökning visar att förutsättningarna för stöd, stimulans och utveckling har en positiv utveckling, inte minst när det gäller de tidigare åren i utbildningen. En stor andel barn och elever upplever hög grad av lust till lärande, stöd när eleven behöver samt återkoppling i lärandet. Framförallt gäller det i de tidiga åldrarna i förskola, förskoleklass, fritidshem och i grundskolans årskurs 1–6, men även grundsärskolan och gymnasiesärskolan visar positiva resultat när det gäller undervisningsrelaterade aspekter. Elever i grundskolans årskurs 7–9 är den elevgrupp som sticker ut negativt och är minst nöjd med sin undervisning. Framförallt är det upplevelse av motivation och lust till lärande som har haft en negativ utveckling.

En viktig insats som genomförts de senaste åren är kompetensinsatsen kring tillgängliga lärmiljöer. Det framkommer tydligt i kvalitetsrapporterna att alltför skolor börjat utarbeta rutiner i arbetet med tillgängliga lärmiljöer som ett perspektiv för att möta alla barn och elevers behov. Insatsen som förväntas leda till att våra verksamheter i högre grad uppmärksammar elever i behov av särskilt stöd och ökar förståelsen för miljöns betydelse för elevernas måluppfyllelse har för flera skolor fallit väl ut. Det framkommer även att alltför enheter inom förskoleklass och lågstadiet arbetar eller har påbörjat arbete med att skapa rutiner för att möta läsa-skriva-räkna garantin som infördes inför läsåret 2019/20.

Utbildningsförvaltningens satsning på att stärka strukturerna kring arbetet med tillgängliga lärmiljöer, men även i arbetet med Läsa, skriva, räkna - en garanti för tidiga stödinsatser är en viktig del att stärka elevernas förutsättningar att nå kunskapsmålen. Förvaltningen initierade även under 2021 ett arbete med att utveckla kvalitetsarbetet inom grundsärskolan, resursenheten och inom fritidshemmet. Särskilda utbildningsinsatser för personal i grundsärskolan och fritidshemmet har även genomförts under året.

Framtid och omvärld

De senaste årens kunskapsutveckling pekar på att behörigheten till gymnasiet förbättrats över tid och att genomströmningen i gymnasieskolan har ökat generellt sett. Uppföljningar som Skolverket genomfört under pandemin, påvisar att det främst är barn och elever med mindre gynnsam bakgrund som drabbas av pandemins effekter på skolan. Uppföljningar visar även att pandemin särskilt påverkat frånvaron bland elever från socialt utsatta områden eller med mindre gynnsam socioekonomisk bakgrund. Mot bakgrund årets måluppfyllelse visar det generella resultatet att Växjö kommun hanterat utmaningarna väl. Andelen nyinvandrade elever med behörighet ökar, och även om de modellberäknade nyckeltalen inte når upp till större städer visar samtliga en positiv utveckling över tid och ett möjligt trendbrott.

Utbildningsnämnden går in det nya året med en ny organisation. I samband med organisationsförändringen - från områdesorienterad organisering till verksamhetsorienterad - har ledning och styrning tydliggjorts och effektiviserats. Den nya organisationen är satt från och med årsskiftet 2022. Genom den nya organisationen förväntas styrning bli tydligare och de administrativa flödena bli mer effektiva. Målet med en samlad organisation är att det blir möjligt att göra effektiva insatser där de bäst behövs och det finns en både bred och hög kompetens att tillgå. Med det samlade 1-20 årsperspektivet kan blicken fokuseras på det viktigaste gemensamma uppdraget.

Även om Växjö kommuns verksamheter har en positiv utveckling kommer utbildningsnämnden fortsätta stärka uppföljningen och analysen av insatser och behov i förhållande till resultaten och elevernas förutsättningar, samt fortsätta utveckla det systematiska arbetet så att effektiva arbetsformer leder till långsiktig, hållbar förbättring och ökad likvärdighet.

Uppdrag

Införa socioekonomisk resursfördelning i gymnasieskolan

Genomförd

Genomföra lovskola för grundskola och gymnasiet

Under 2021 genomfördes sommarskolan för elever i åk 8 och 9 samt elever från de tre gymnasieskolorna i Växjö. Den totala behörigheten för yrkesförberedande program ökade med en procentenhet efter sommarskola, från 85,6 till 86,6. Identifierade framgångsfaktorer för 2021 är att eleverna fördelats på tre skolor, att flera lärare per grupp funnits tillgängliga för bäst stöd, liksom att det funnits i en platsansvarig på varje skola som ansvarat för närvaro och registrering. Eleverna har även fått varm lunch, två mellanmål per dag liksom tillgång till fritidsledarresurser och samverkan med SKC. Dessutom har SYV funnits på plats.

Se över nämndens resursfördelningsmodeller

I samband med omorganisationen och övergången från områdesstyrning till verksamhetsstyrning pågår ett arbete att se över resursmodellerna inför förändringarna.

Minskad administration i den centrala förvaltningen och samordning av hantering av digitala hjälpmedel och andra IT-resurser

Utbildningsförvaltningen har under 2021 arbetat med omorganisering av de centrala förvaltningsfunktionerna. Resultatet

Åtgärdsplan mot skolsegregation, med förslag på åtgärder särskilt fokuserade på att förbättra förutsättningarna för Centrumskolan

En plan är framtagen, vidare planering, organisering pågår för att initiera insatser under 2022.

Implementera Aktiv skolväg

Utbildningsplan för trafiksäkerhet och aktiv skolväg har utarbetats av tekniska förvaltningen (sambandsbyggnadsförvaltningen) och utbildningsförvaltningen för klass 4 och 5 i alla kommunala skolor. Beslut har tagits i berörda nämnder om att finansiera och starta ett utbildningspaket. Utbildningspaketet innefattar säker cykel med NTF och hållbarhet med hjälp av kommunens skolenkät Gå och cykla till skolan i årskurs 4 samt Trafiksmart lärande med hjälp av VR-teknik i årskurs 5. Utbildningsledare har handlat upp under hösten 2021 och första utbildningstillfället kommer att äga rum under våren 2022.

Säkerställa likabehandling av alla skolor och skolhuvudmän

Ett utvecklingsarbete pågår för att se över resurs- och kostnadsfördelningar och bidrag för lika villkor.

Säkerställa övergångar mellan stadier, enheter och lärare för att skapa kontinuitet i elevernas lärande.

Uppdraget är ett gemensamt fokusområde för alla verksamhetsformer, processarbete sker i grundskolans rektorsgrupper och kommer i den nya organisationen utvecklas i samarbete mellan verksamhetsformerna under 2022

Se över resursfördelningen, kopplat till grundsärskolan, och använda ombedömningsrutinen för att kunna se över hur personalorganisationen möter elevernas behov på mest effektivt sätt.

Grundsärskolan har under året påbörjat ett processarbete som inbegriper ovan uppdrag

Följa upp effekterna av den socioekonomiska fördelningen inom grundskolan

I samband med omorganisationen pågår ett arbete tillsammans med ekonomiavdelningen för effektivisera resursfördelningssystemet samt utveckla principer för uppföljning och hur detta kan integreras med det systematiska kvalitetsarbetet

Arbeta för att höja lärartätheten och behörighetsgraden på de skolor där detta är lågt och avspeglar sig på målnuppfyllelsen.

I samband med HÖK21 och framtagandet av åtgärdsplanen för att motverka skolsegregation, har det under 2021 påbörjats ett arbete med att ta fram i vilken ovan uppdrag inbegrips och där det gjorts en inventering på lärartäthet och behörighetsgrad på kommunens grundskolor.

	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse med större stad
 	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	2021	-2	↗	■
 	Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	2021	-2	↗	■
 	Elever i åk. 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, meritvärdespoäng	2021	-5	↗	■
 	Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	2020	5	→	■
 	Andel nyinvandrade elever som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor	2021	43,3 *	↗	●

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering

Riktningens utveckling

Utbildningsförvaltningen har bidragit till processen genom att under första halvåret fortsätta arbeta med att upprätta verksamhetsmål, strategier och aktiviteter som inbegriper de nationella målsättningar och utmaningar som finns inom Agenda 2030. Mot bakgrund av ovan arbete har utbildningsnämnden fortsatt arbeta för att stärka upp utifrån vårt kärnuppdrag om ett livslångt lärande. Det har särskilt handlat om att stärka medvetenheten om hur vi redan i dag bidrar till att lösa utmaningarna och till målbilderna för ett hållbart Växjö. I detta arbete handlar det om att integrera fler perspektiv och samverka med andra för att säkra alla tre dimensioner av hållbarhet i det vi gör. Utmaningarna och målbilderna är goda utgångspunkter som stöd för att börja reflektera hur vi själva bidrar till respektive utmaning och målbild - och hur vi kan fortsätta stärka vårt bidrag för ett mer hållbart Växjö genom ett livslångt lärande för hållbar utveckling. I det fortsatta arbetet kommer särskilt fokus sättas mot vårt kärnuppdrag i att upprätthålla en likvärdig förskola och skola, samt att kunskaphöja våra medarbetare i Hållbar utveckling som ett begrepp för att knyta ihop de ekologiska, sociala och ekonomiska utmaningar som mänskligheten står inför för att det ska bli en självklarhet för våra barns och elevers uppväxt och lärande.

Uppdrag

Använda förvaltningens egna lokaler för utbildningar och möten för nämnd och förvaltning.

Utbildningsnämnden har under 2021 genom övergången till det nya kommunhuset och som en konsekvens av pandemin fortsatt effektiviserat mötesstrukturen av nämnds- och chefsmöten. Mot bakgrund pandemi har majoriteten av möten genomförts digitalt.

Alla förvaltningar och bolag ska vara fossilbränslefria 2021

Uppföljningar av fossilbränslekonsumtionen de senaste åren visar att det framförallt varit flygresor och resor med privat bil som bidragit till Utbildningsnämndens utsläpp, vilka dessutom står för en betydande andel av koncernens totala utsläpp. Under 2020 minskade utsläppen framför allt genom färre resor: flygresorna sjönk med 52% och resor med privat bil minskade med 15% jämfört med 2019. Elevresorna försvann nästan helt under 2020. Mot bakgrund av ovan och som en konsekvens av pandemin har utbildningsnämnden tagit ett större steg mot en fossilbränslefri förvaltningen

Fler bostäder och minskad segregation

Uppdrag

Påbörja implementeringen av Hållbara Araby 2030

Nämnden har medverkat i framtagandet av den strategiska stadsdelsplanen för Araby vars syfte är att möjliggöra kraftsamling och skapa förutsättningar för ett mer samordnat och långsiktigt utvecklingsarbete. Likaså deltar medarbetare i de områdesteam som bildats i Araby, Braås, Lammhult och Teleborg.

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet

Riktningens utveckling

Utbildningsnämndens bidrag till processen har inneburit ett flerårigt arbete med tidiga insatser för att förebygga psykisk ohälsa, pressa tillbaka utanförskap och minska social utsatthet för att barn ska få möjlighet att utvecklas utifrån sin egen potential.

Arbetet med tidiga insatser har fortsatt under 2021. Särskilt fokus har lagts på samverkan mellan utbildningsförvaltning, socialtjänst, hälso- och sjukvården, polis och idéburen sektor. Förvaltningen Arbete och välfärd och Utbildningsförvaltningen driver tillsammans kommunens utvecklingsarbete med Barnens bästa gäller. Växjö kommun har prövat valda delar av arbetsmetoden och kunnat se goda resultat gällande samverkan mellan utbildningsförvaltningen, Arbete och välfärd och barnhälsovården. Effekter av arbetet har visat sig genom att personal upplever förbättrade möjligheter att tillmötesgå barn och ungdomars behov, samt enklare övergångar mellan förskola och skola. Arbetet med implementeringen av Barnens bästa gäller har pågått under första halvåret med ambitionen att alla som arbetar med barn och unga i Kronbergs län skall känna till och arbeta utifrån den gemensamma arbetsmodellen.

Under första halvåret har det även tagits initiativ för att stärka arbetet kring tidiga samordnade insatser för barn och ungdomar som är i behov av stöd. Fyra skolsociologer har rekryterats till Öppenvården barn och unga på förvaltningen Arbete och välfärd för att specifikt arbeta mot skolan. Syftet är att stärka skolsamverkan, öka tillgängligheten till socialtjänsten genom att förbättra flödena och förkorta vägarna mellan socialtjänst och skola och att tidigare upptäcka och sätta in stöd till barn och unga.

Möjliggöra en aktiv fritid

Ett engagerat civilsamhälle och starkare föreningsliv

Riktningens utveckling

Utbildningsnämnden bidrar till processen genom flera utvecklingsarbeten och verksamheter, bland annat ett arbete med syfte att förstärka samordning av fältverksamhet, mobila team och mötesplatser genom dialoger kring de kommunala områdesteamen i Lammhult, Teleborg och Braås. Därtill pågår ett gemensamt utvecklingsarbete för att utvärdera och utveckla arbetet i fält för att förebygga kriminalitet och minska utanförskap. Arbetet kommer kopplas samman med områdesteamen för att samla gemensamma krafter i prioriterade områden.

Kulturskolan har under senaste halvåret arbetat strategiskt med att nå nya målgrupper, bredda verksamheten och erbjuda kultur till fler barn och ungdomar i prioriterade områden. Det uppsökande arbetet syftar till att fler barn och ungdomar, oavsett geografisk eller socioekonomisk bakgrund, ska ges lika möjlighet. Aktivt arbete görs för barn och ungdomar som deltar i Studio 17 och på sikt förväntas fortsätta inom Kulturskolans ordinarie verksamhet för vidare utveckling inom sitt/sina ämnen.

Under 2020 blev Växjö en av sju kommuner och en region som samverkar med myndigheten MUCF. Arbetet som utbildningsnämnden samordnar syftar till att Växjö i samverkan med MUCF ska genomföra ett koncernövergripande arbete för att på ett gemensamt sätt främja ungas förutsättningar att delta i och vara delaktiga i den lokala demokratin. Målet är att skapa strukturer, verktyg och modeller för hur Växjö kommun kan arbeta med ungdomsdriven delaktighet. Under första halvåret har flera insatser genomförts i projektet: En projektorganisation har skapats och förankrats i kommunen och med MUCF. En processkartläggning av dialogarbete har gjorts. Särskilt värt att nämnas är att sexton feriearbetare under sommaren 2021 arbetade som kommunutvecklare med fokus på demokrati.

Utbildningsnämnden driver Växjö kommuns fritidsgårdsverksamhet.

Fritidsgårdarna är mötesplatser för elever i Växjös skolor. Verksamheten ska erbjuda ungdomarna i kommunen möjlighet att tillhöra en social struktur, ingå i ett sammanhang och verka för att skapa gemenskap mellan människor. Verksamheten skall ge alla likvärdig möjlighet att delta och det mesta av verksamheten ska vara kostnadsfri. Bland annat drivs verksamheter inom

- Ung demokrati
- Lovsamverkan samt lovverksamhet
- Digital fritidsgård
- Friluftsliv
- Tjejer Emellan

Besöksmässigt har antalet, på grund av pandemin, minskat under läsåret 2021. Fritidsgårdsverksamheten har utmaningar när det gäller att driva en jämställd och likvärdig verksamhet för alla ungdomar inom Växjö kommun. Uppföljningar visar att det är övervikt av killar som besöker fritidsgårdarna. För att nå en mer jämställd fritidsgårdsverksamhet har det under 2021 påbörjats en omorganisation gällande resursfördelning mellan samtliga fritidsgårdar samt utveckling för ett mer likvärdigt utbud.

Uppdrag

Förstärk samordningen av fältverksamhet, mobila team, mötesplatser och annat områdesbaserat arbete.

Utbildningsnämnden ingår i ett arbete för samverkan kring de kommunala områdesteamen i Lammhult, Teleborg och Braås. Vidare fortgår utvecklingsarbete kring mobila teamens arbete. En utvärdering initierades under 2021 vilken syftar till att förstärka arbetet och förbättra samordningen för arbetet mot utanförskap.

Utvärdera och utveckla arbetet i fält för att förebygga kriminalitet och minska utanförskap

Uppdragsinnehåll är formulerat och syftar till att beskriva ett nuläge kring de olika aktiviteter och insatser och strategier/mål som de olika aktörerna inom koncernen bidrar med för att förebygga, främja men även det mer ingripande arbetet som utförs via fältverksamhet, trygghetsvårdar, bostadssociala insatser. Utvärderingsarbetet leds av nämnden för Arbete och Valfärd. Arbetet för att utvärdera och utveckla arbetet i fält kommer att kopplas samman med områdesteamen som är under utveckling med syftet att samla gemensamma krafter i prioriterade områden.

Påbörja ett pilotprojekt för att inledningsvis överföra ett begränsat antal idrottshallar till kultur- och fritidsnämnden från utbildningsnämnden.

UTBF och KoF är överens om att hyreskontrakt för idrottshallarna och hela ekonomin måste inkluderas i pilotprojektet. Den ursprungliga planen var att köra igång piloten vid halvårsskiftet 2021, men på grund av centraliseringen av vaktmästare och att Vöfab inte har möjlighet att prioritera projektet har piloten pausats. Arbetet har pågått under hösten och piloten beräknas starta i januari 2022.

Se över hur arbetet på våra fritidsgårdar går med att nå en jämlik fördelning på besöken.

När det gäller våra fritidsgårdar har verksamheten under de senaste åren haft målet att arbeta med nå nya grupper och mer jämlik fördelning. idag pågår ett utvecklingsarbete att nå nya målgrupper bland annat genom att tillsammans med basketföreningen Ravens startat en ny sommar-fritidsgård på Strandbjörket. Lammhults fritidsgård ingår även i ett projekt tillsammans med polisen, fält och samhällsföreningen kring grannsamverkan. Projektet innebär samverkan med ungdomar som kör A-traktorer gällande uppsikt i samhället kvälls/natttid.

Övrig verksamhetsrelaterad information

Lovskola uppföljning

Den totala behörigheten för yrkesförberedande program ökade med en procentenhet efter sommarskola, från 85,6 till 86,6. Den totala behörigheten för ES ökade med 0,7 procentenheter, från 84,6 till 85,3, och för SA/EK/HU likaså med 0,7 procentenheter, från 83,9 till 83,6 procent. Ökningen var inte fullt lika hög när det gäller behörigheten för NA/TE som gick från 81,8 till 82,2, vilket innebär en ökning om 0,4 procentenheter. Avtrycket är således som störst för de yrkesförberedande programmen, fast det är samtidigt relativt stora skillnader mellan kommunens olika skolenheter där vissa relativt sett lyckats omvandla en större andel till behöriga elever efter sommarskola än andra. Identifierade framgångsfaktorer för 2021 är att eleverna fördelats på tre skolor, att flera lärare per grupp funnits tillgängliga för bäst stöd, liksom att det funnits i en platsansvarig på varje skola som ansvarat för närvaro och registrering. Eleverna har även fått varm lunch, två mellanmål per dag liksom tillgång till fritidsledarresurser och samverkan med SKC. Dessutom har SYV funnits på plats.

Närvaro

Om en elev är borta från skolan ofta eller länge måste rektorn snabbt utreda orsaken till frånvaron, oavsett om den är giltig eller ogiltig. Att en elev är borta mycket från skolan är en varningssignal om att hen riskerar att inte klara av sin utbildning. Det är viktigt att utreda varför eleven är frånvarande så att eleven kan få det stöd som behövs för att uppnå målen med utbildningen. Växjö kommun har tagit fram riktlinjer som sedan fastslår när en utredning ska inledas, vilket antingen sker efter senast 20 timmars frånvaro, eller tidigare om det inte är känt vad frånvaron beror på, eller att frånvaron är mönsterbetonad eller upprepad. Rektor ansvarar för att frånvaron upptäcks tidigt och att det sker en kartläggning och utredning, samt att samverkan med andra myndigheter äger rum i den mån så behövs. Under läsåret 2020/2021 anmälde grundskolan 244 ärenden till huvudmannen. Detta utgör en markant ökning, vilket också har varit trenden de senaste läsåren. Ökningen beror huvudsakligen på förändrade arbetsätt och kännedom om styrdokument, snarare än att elevers frånvaro har ökat på motsvarande vis. Det pågår ett utvecklingsarbete kring uppföljning och insatser kopplade till närvaro och frånvaro, och i slutet av året anställdes en närvarostrateg.

Kränkande behandling - anmälan av

När personal får reda på att en elev kan ha kränkts i samband med verksamheten ska detta anmälas till rektor, som ska inleda en utredning och anmäla ärendet till huvudmannen.

Anmälningarna för förskoleklass och grundskolan för läsåret 2020/2021 ökade med 23 procent, till 778 ärenden. Andelen elever som uppges utsatts för första gången sjunker något, från omkring tre av fyra till att i stället uppgå till omkring 2 av 3. Att andelen elever som uppges ha utsatts för första gången sjunker samtidigt som antalet ärenden stiger är förväntat och kan tänkas vara grundat i främst två skäl. För det första kan det kopplas till att kränkningar mellan elever inte är jämnt fördelade, alltså att vissa elever utsätts flera gånger medan andra inte utsätts alls.

Det andra skälet kan kopplas till att då en elev har utsatts någon eller några gånger, så riktas ytterligare uppmärksamhet mot denna elev som en del i arbetet med att förebygga och utreda kränkningar, vilket också kan driva antalet ärenden uppåt för en enskild elev.

Fördelningen av anmälda ärenden inom grundskolorna är ojämn. Flera stora enheter anmäler inga eller få ärenden, medan ett antal enheter står för merparten av anmälningarna.

Grundskolorna rapporterade inte några ärenden om kränkande behandling under läsåret.

Klagomål

Enligt Skolverket utgör klagomålshandlingen en viktig informationskälla för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. Den utgör också ett viktigt underlag för huvudmannens arbete med utbildningens främjande och förebyggande uppdrag.

Huvudmannen förväntas utgå från ett sammanställt underlag över de klagomål som kommit in för att på så sätt kunna identifiera om det är samma typ av klagomål, samma verksamhet eller samma målgrupp som förekommer. För att kunna åtgärda klagomålen på ett systematiskt sätt är det nödvändigt att huvudmannen analyserar underlaget i sitt förbättringsarbete.

Det finns idag inte någon rutin för insamling av klagomål som hanteras på respektive skola. Det är därför inte möjligt att på huvudmannanivå redovisa antal eller innehåll i de klagomålen.

De klagomålsanmälningar som inkommit till utbildningsnämnden under läsåret 2020/2021 rör främst rätten till stöd, kränkande behandling samt trygghet och studiero.

Skolinspektionsärenden

Då vårdnadshavare eller annan gör anmälan till Skolinspektionen avgör de om ärendet ska avskrivas eller utredas. Om beslut tas om utredning skickas ärendet till utbildningsnämnden. Den lokala utredningen utreds av enheten för uppföljning och analys i samverkan med rektor för berörd skola.

De ärenden som inkommit till nämnden har under läsåret 2020/2021 i huvudsak berört kränkande behandling och rätten till särskilt stöd. I samband med utredningarna har enheten för uppföljning och analys identifierat områden som bör utvecklas. När det gäller elevs rätt till särskilt stöd har antalet anmälningar ökat. Skolinspektionen har i flera fall framfört kritik gentemot skolornas utredningsmetodik, vilket påkallat behovet av översyn av dokumentationsunderlag. Kritik har också framförts mot att det passerat för lång tid mellan upptäckt av behov hos elever och innan eleven får det särskilda stöd hen har rätt till. Elevhälsan involveras i några fall sent i arbetet med särskilt stöd till eleven och i utredning av kränkande behandling.

I samarbetet mellan skola och hem saknas i några fall dokumentation och det blir därför inte synligt för hemmet vilka insatser skolan gör. I andra ärenden är kommunikationen till hemmet tät och har brister. Där kommunikation sker med e-post uppstår ibland missförstånd. Några skolor har fått kritik för att kommunikationen med vårdnadshavare varit sen eller helt saknats. Enheten för uppföljning och analys har rekommenderat flera rektorer att upprätta kommunikationsplaner tillsammans med vårdnadshavare för att kommunikationen ska bidra till ett gott samverkans klimat.

Elever med särskilt stöd i grundskolan

Om en elev riskerar att inte utvecklas i riktning mot att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, eller de kravnivåer som gäller, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Om detta inte hjälper, eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga, gör lärare eller övrig skolpersonal en anmälan till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt.

Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart att det inte behövs. Om eleven ska ges särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och när åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Det ligger i skolans uppdrag att organisera undervisningen för elever med ett annat modersmål än svenska så att eleverna ges förutsättningar att utveckla kunskaper i skolans alla ämnen samtidigt som de lär sig det svenska språket. Ett sätt att tillgodose det behovet kan vara att ge eleven studiehandledning på modersmålet. Stödet kan antingen ges i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, eller i form av särskilt stöd. Det är endast när det är i form av särskilt stöd som åtgärdsprogram tas fram. Liksom för övrigt stöd är det insatsernas omfattning och varaktighet som skiljer särskilt stöd från extra anpassningar.

Läsåret 2020/2021 gick 10 318 elever i kommunens grundskolor. Av dessa hade 543 elever ett åtgärdsprogram, vilket motsvarar 5,2 procent av eleverna. Fördelningen av åtgärder inom åtgärdsprogrammen redovisas av tabellen nedan.

Antal elever med åtgärdsprogram	Antal elever med enskild undervisning	Antal elever med särskild undervisningsgrupp	Antal elever med anpassad studiegång	Antal elever med studehandledning på modersmål
543	133	141	106	200

Uppföljning av privata utförare

Antal och omfattning privata utförare

Privata utförare, städentreprenad			
	KVM	Brukare	Antalet enheter totalt i %
Förenade Service	166 000	16 700	99
ISS	382	9	1

Uppföljning av privata utförare under året

Entreprenören, och oftast med deltagande av representant från förvaltningen, har genomfört regelbundet, minst fyra gånger om året per enhet, egen- / servicekontroller av hur tjänsterna utförts och hur utförandet förhåller sig till avtalad kvalitet. Under uppstartstiden ska egenkontrollerna ske månadsvis. Bland annat har även entreprenören på begäran av beställaren genomfört kvalitetsuppföljningar. Entreprenören har även regelbundet haft uppföljningsträffar med chef/skolledare där egenkontrollen gått igenom samt övriga synpunkter på hur tjänsterna utförts vad avser kvalitet, personal/bemanning och andra relevanta frågor. Enligt avtalen har två NKI-undersökningar (Nöjd Kund Index) genomförts. Resultatet av NKI-undersökningen ska vara minst 75/100 första året och 85/100 påföljande år. Vid lägre resultat ska entreprenören redovisa vilka åtgärder som avses att vidtas för att förbättra nöjdheten.

Beställaren har alltid rätt att göra egna uppföljningar av hur entreprenören utför tjänsterna, detta har gjorts kontinuerligt under året. Dessa kan även genomföras genom oanmälda besök och stick-prover. Handlingsplaner kan upprättas för att åtgärda direkta brister och för framtida lösningar.

Utbildningsnämnden har under 2021 fått information och återrapportering angående privata utförare. I rapporten ingick entreprenörens ekonomiska status, nöjd-kund-index, antal utfärdade viten och totalt vitesbelopp per entreprenör samt antal upprättade handlingsplaner per entreprenör.

Omvärldsanalys privata utförare

En ny upphandling inom lokalvård har öppnats under 2021 eftersom dagens avtal på 9 stycken av våra enheter löper ut 2022-07-31. De nya avtalen ska träda i kraft 2022-08-01 och gälla till och med 2025-07-31, de kan förlängas med ytterligare ett år med oförändrade villkor.

Upphandlingsvärde ca. 1 000 000 kronor per år och gäller total städyta på ca. 4 700 kvm.

Några exempel på förändringar inom nya och avslutade verksamheter under året är:

Nya = Hofs Park förskola

Avslutade = Björnen förskola och Parkvägen förskola